

at den anden part var forbruger. Efter direktivet kan der ikke stilles krav herom. Det betyder dog ikke, at man i ethvert tilfælde skal se bort fra, hvad den erhvervsdrivende vidste om den anden parts formål med aftalen. Viser det sig, at den erhvervsdrivende ved aftalens indgåelse er blevet vildledt til at tro, at modparten handlede hovedsagelig i sit erhverv, vil kapitlets bestemmelser næppe finde anvendelse.

Kapitlets bestemmelser er ikke til hinder for, at en erhvervsdrivende påberåber sig, at en aftale er urimelig for denne, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.4.

Efter *stk. 2, 2. pkt.*, har den erhvervsdrivende bevisbyrden for, at en aftale ikke er en forbruger aftale. En tilsvarende regel findes i andre civile retlige forbrugerbeskyttelseslove, jf. f.eks. lov om visse forbruger aftaler § 1, stk. 3.

Efter *stk. 3* anses aftaler, som indgås eller formidles for den ene part af en erhvervsdrivende, også som forbruger aftaler. En sådan regel findes tilsvarende i anden civilretlig forbrugerbeskyttelseslovgivning, jf. f.eks. købelovens § 4a, stk. 2.

Den erhvervsdrivende skal have optrådt aktivt i forbindelse med aftalens indgåelse. Reglen omfatter således ikke tilfælde, hvor den erhvervsdrivende alene har formidlet en kontakt mellem parterne.

Til § 38 b.

Der foreslås en fortolkningsregel, som svarer til den i teorien opstillede *uklarhedsregel*. Opstår der tvivl om betydningen af aftaledokumenter og andre tilkendegivelser fra parterne, som skal lægges til grund for bestemmelsen af aftalens indhold og retsvirkninger, skal aftalen på det pågældende punkt fortolkes på den måde, som er mest gunstig for forbrugeren. Fortolkningsreglen finder anvendelse både på mundtlige og skriftlige aftaler.

Den foreslåede regel skal anvendes, når det efter inddragelse af alle fortolkningsmomenter er tvivlsomt, hvordan et aftalevilkår skal forstås og dermed hvilken betydning det har. Er aftalens ordlyd utvetydig, gælder bestemmelsen ikke. En aftales forståelse er tvivlsom, når aftalens ordlyd giver mulighed for flere forskellige opfattelser af indholdet, og der ikke findes andre fortolkningsmomenter, som kan fjerne denne tvivl. Dette gælder både i tilfælde, hvor der overhovedet ikke findes andre fortolkningsmomenter, og i tilfælde, hvor de tilgængelige fortolkningsmomenter ikke fjerner den opståede tvivl. Er parterne enige om indholdet af aftalen, eksisterer der ikke nogen tvivl, og parternes forståelse af aftalen kan lægges til grund uden anvendelse af fortolkningsreglen.

Man kan forestille sig, at flere fortolkninger er mulige efter aftalens ordlyd, men at den fortolkning, som er mest gunstig for forbrugeren, efter inddragelse af alle fortolkningsmomenter er fjernliggende. Hvis en anden mulig fortolkning er nærliggende, vil der ikke foreligge en sådan tvivl, som nævnes i bestemmelsen. En alternativ fortolkning må, selv om den rent sprogligt er mulig, have en vis føje for sig, for at der kan antages at foreligge en sådan tvivl, som nævnes i den foreslåede bestemmelse. Fortolkningsreglen medfører således ikke, at domstolene i et tilfælde som det nævnte skal vælge den fjernliggende fortolkningsmulighed fremfor den nærliggende.

Kan der være tvivl om, hvilken fortolkning der er gunstigst for forbrugeren, må man lægge til grund, at det er den fortolkning, som forbrugeren påberåber sig.

Hvis forståelsen af en forbruger aftale er tvivlsom, gælder den lovfæstede fortolkningsregel forud for andre, ulovfæstede fortolkningsregler.

Det foreslås, at fortolkningsreglen alene skal gælde ved fortolkningen af aftalevilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling. Bestemmelsen omfatter ikke kun standardvilkår, men også vilkår, som er udarbejdet af den erhvervsdrivende med henblik på brug i en enkeltstående aftale, såfremt vilkåret ikke har været genstand for individuel forhandling. Et aftalevilkår skal altid anses for ikke at have været genstand for individuel forhandling, når det er udarbejdet på forhånd, og forbrugeren derved ikke har haft nogen indflydelse på indholdet. Den omstændighed, at et enkelt vilkår i aftalen eller visse elementer i et aftalevilkår har været genstand for individuel forhandling, udelukker ikke anvendelsen af bestemmelsen på resten af den pågældende aftale.

Efter *stk. 2* skal skriftlige aftaler, der tilbydes forbrugeren, altid være udarbejdet på en klar og forståelig måde. Bestemmelsen foreslås ikke sanktioneret i aftaleloven på anden måde end den, der følger af fortolkningsreglen i stk. 1.

Den foreslåede § 38 b tilsigter at gennemføre direktivets art. 5, jf. artikel 3. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.5. og 5.2.10.

Til § 38 c.

Det foreslås, at aftalelovens § 36 skal gælde for forbruger aftaler med de tilføjelser og ændringer, som følger af den foreslåede bestemmelses stk. 1 og 2.

Direktivets generalklausul indeholder to elementer, som er mere forbrugerbeskyttende end § 36. Det drejer sig for det første om bestemmelsen i direktivets artikel 4, stk. 1, hvorefter man ikke kan inddrage